

Varhaiskasvatuksen tulevaisuuden tilat / Ennakkovaikutusten arviointi

Kasvun ja oppimisen lautakunta 10.09.2024 § 65
271/12.06.00/2024

Valmistelija: varhaiskasvatusjohtaja Susanna Kaasinen, p. 044 758 1404
sekä kasvun ja oppimisen johtaja Anne Lahtivirta, p. 044 480 6048

Kasvun ja oppimisen lautakunta on kokouksessaan 25.10.2022/§71 päättänyt varhaiskasvatuspalvelujen keskittämistä koskevan suunnittelutyön käynnistämisestä yhdessä teknisen toimialan kanssa. Tulevaisuudessa varhaiskasvatuksessa on keskustan alueella tarve 120 lapsen päiväkodille, mikä tarkoittaa noin 1600m² suuruisia tiloja. Suunnitelmassa tulee tilojen suhteen tähdätä pidemmälle tulevaisuuteen. Uusien tilojen lisäksi toimintaa jatkavat toistaiseksi lisveden päiväkoti, perhepäivähoito ja yksityinen päiväkoti Mustikka. 13.06.2023/§38 lautakunta esitti tekniselle toimelle tarve- ja hankesuunnittelun käynnistämistä ratkaisuvaihtoehtojen selvittämiseksi.

Lautakunnalle on 28.11.2023 kokouksessa esitelty kuusi eri tilavaihtoehtoa nelikenttäanalyysin avulla. Kustakin vaihtoehdosta on tuotu esille sen vahvuudet, heikkoudet, uhat ja mahdollisuudet. Lautakunnalla oli lisäksi mahdollisuus nostaa tarkasteluun jokin uusi vaihtoehto. Asian esittelyn ja keskustelun jälkeen lautakunta päätti ohjeistaa teknisen toimen sekä kasvun ja oppimisen toimialaa jatkamaan asian valmistelua kahdesta eri vaihtoehdosta: Sammelselän koulun peruskorjaus päiväkodiksi tai uuden päiväkodin rakentaminen keskustan alueelle.

Suonenjoen kaupunginhallitus on 02.04.2024/§86 päättänyt hyväksyä päätöstenvaikutusten ennakkoarvioinnin päivitetty periaatteet ja materiaalit niin, että ne otetaan käyttöön 1.4.2024 alkaen. Vaikutusten ennakkoarvioinnin avulla tarkastellaan eri päätösvaihtoehtojen vaikutuksia ja toteuttaako päätösvaihtoehto kaupungin strategiaa ja toimintaa ohjaavia suunnitelmia.

Suonenjoen kaupungilla laajaa päätösten vaikutusten ennakkoarviointia käytetään, kun päätöksellä arvioidaan olevan laajasti vaikutuksia strategian toteutumiseen, päätös kohdistuu useampiin ihmisryhmiin ja sillä on merkittäviä vaikutuksia useisiin näkökulmiin (ihmisten elinoloihin, terveyteen, viihtyvyyteen tai ympäristöön, organisaatioon, henkilöstöön tai talouteen ja elinvoimaisuuteen).

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa koskevasta asiasta on päätetty toteuttaa laaja ennakkovaikutusten arviointi. Prosessin valmistelua ohjaa kaupunginjohtajan johtoryhmä. Asian valmistelusta on tiedotettu kaupungin www-sivuilla, jonne on avattu asiaa koskeva oma sivusto <https://suonenjoki.fi/etusivu/kasvatus-ja-koulutus/varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen-palveluiden-tulevaisuuden-suunnittelutyo/>.

Kuntalaisilla on ollut mahdollisuus kertoa ajatuksiaan ja mielipiteitään tulevia päiväkotitiloja koskevassa kyselyssä, joka oli avoinna 29.5.-12.6.2024. Kyselyn tuloksia esiteltiin henkilöstötilaisuudessa 20.8.2024 ja kaikille avoimessa tilaisuudessa 27.8.2024. Kyselyn tuloksia on hyödynnetty myös laadittaessa ennakkovaikutusten arviointia.

Varhaiskasvatuksen tulevia tiloja koskevassa ennakkovaikutusten arvioinnissa on vertailuun valittu kasvun ja oppimisen lautakunnan valitsemat vaihtoehdot (Sammalselän koulun peruskorjaus päiväkodiksi ja uuden päiväkodin rakentaminen keskustan alueelle) sekä kolmanneksi ns. nollavaihtoehto, eli Kopolan nykyiset päiväkotitilat. Ennakkovaikutusten arviointi on liitteenä.

Ennakkovaikutusten arviointi on laadittu Suonenjoen kaupunginhallituksen hyväksymien periaatteiden ja ohjeiden mukaisesti seuraavista näkökulmista:

- tarkastellaan, toteuttaako päätösvaihtoehto kunnan strategiaa ja hyvinvointisuunnitelmaa
- ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioiminen
- ympäristöön kohdistuvien vaikutusten arvioiminen
- organisaatioon ja henkilöstöön kohdistuvien vaikutusten arvioiminen
- talouteen kohdistuvien vaikutusten arvioiminen

Arvioinnin pohjalta voidaan todeta, että kaikissa kolmessa vaihtoehdossa on positiivisia, neutraaleja ja negatiivisia osa-alueita. Ennakkovaikutusten arvioinnin yhteenvedon johtopäätös kuitenkin on, että nykyisissä Kopolan päiväkodin tiloissa jatkaminen pidemmälle tulevaisuuteen ei ole vaihtoehto rakennuksen sisäilmaan ja rakenteellisiin kysymyksiin liittyvien haasteiden vuoksi. Kopolan päiväkoti on sellaisenaan liian pieni tarvittavalle lapsimäärälle ja päiväkotitoiminnan jatkaminen Futurian asuntoihin sijoitetuissa väliaikaisissa tiloissa ei ole mahdollista pidemmälle tulevaisuuteen. Näitä tiloja ei ole suunniteltu päiväkotikäyttöön, vaan ne toimivat vain mahdollisina väistötiloina. Kokonaisuudessaan Kopolan päiväkodin tilat eivät palvele parhaalla mahdollisella tavalla varhaiskasvatuksen tavoitteiden mukaista toimintaa. Myöskään henkilöstöresurssin hyödyntäminen ei toteudu optimaalisella tavalla.

Sammalselän koulun peruskorjaus päiväkodiksi ja uuden päiväkodin rakentaminen esiintyivät arvioinnissa molemmat hyvinä vaihtoehtoina. Kuntalaisille tehdyssä kyselyssä vahvasti esille nousseet luonnon läheisyys ja turvallisuus tulevat esille näissä molemmissa vaihtoehdoissa.

Arvioinnin mukaan eniten positiivisia merkintöjä on kuitenkin tullut nykyiset tilat korvaavan tilaratkaisun toteuttamiselle keskustan alueelle. Ratkaisua puoltavat erityisesti sijaintiin liittyvät seikat sekä asiakkaan että palvelun tuottamisen kannalta. Sijainti on keskeinen asiakkaiden asuinpaikkaan nähden ja huomioiden varhaiskasvatuksen käyttämien lähipalveluiden saavutettavuus. Päiväkodin sijainti muiden palveluiden (kaupat, uimahalli, kirjasto, koulu) lähellä helpottaa myös huoltajien arkea ja päiväkodin toimintaa. Nykyiset tilat korvaavan tilaratkaisun toteuttaminen koulun läheisyyteen mahdollistaa toiminnan ja tilojen suhteen sujuvan yhteistyön lisäämisen koulun kanssa. Samalla koulun läheisyys mahdollistaa päiväkodin tilojen muunneltavuuden ja monikäyttöisyyden lasten määrän muuttuessa.

Hankesuunnitelman kustannusarvioissa Sammalselän koulun peruskorjaus ja uuden päiväkodin rakentaminen voidaan arvioida kokoluokaltaan samankaltaisiksi. Uuden päiväkodin rakennuskustannuksiin on laskettu myös Sammalselän koulun purku. Uuden päiväkodin käyttökustannukset tulevat olemaan kuitenkin edullisemmat kuin Sammalselän koulun peruskorjattu päiväkoti, koska Sammalselän koulun rakennus on isompi, sisältäen nykyiset liikuntasalin ja siihen liittyvät tilat.

Ennakkovaikutusten arvioinnin perusteella voidaan todeta, että nykyiset tilat korvaavan tilaratkaisun toteuttaminen on välttämätöntä. Varteenotettavia vaihtoehtoja ovat Sammalselän koulun peruskorjaus tai uuden päiväkodin rakentaminen. Päätöksenteko edellyttää vastuullisia ratkaisuja ja rohkeutta katsoa pidemmälle tulevaisuuteen.

Ennakkovaikutusten arvioinnissa sekä henkilöstölle ja kuntalaisille suunnatuissa tilaisuuksissa tuli esille asioita, joista tulee tehdä ratkaisu ennen käytännön toteuttamisen suunnittelua:

- millaisella aikahorisontilla ratkaisua lähdetään hakemaan
- millaiseen alueelliseen sijoittumiseen päiväkodin tilaratkaisua valmistellaan
- millaiseen kustannusraamiin tilaratkaisussa kaupunkitasoisesti sitoudutaan
- millaisia toteuttamisen vaihtoehtoja on korvaavan tilaratkaisun toteuttamiseen.

Ehdotus

Kasvun ja oppimisen johtaja ehdottaa, että lautakunta

1) arvioi varhaiskasvatuksen tulevaisuuden tiloja koskevan ennakkovaikutusten arvioinnin riittäväksi ja osaltaan hyväksyy laaditun ennakkovaikutusten arvioinnin ja

2) saattaa edelleen tiedoksi kasvun ja oppimisen lautakunnan näkemyksen nykyiset toimitilat korvaavan tilaratkaisun toteuttamiseksi tekniselle lautakunnalle ja kaupunginhallitukselle niin, että varhaiskasvatuksen tulevaisuuden tilatarve otetaan huomioon vuoden 2025 talousarvion valmistelussa ja valmistumassa olevassa kaupungin kiinteistöstrategiassa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.